

Finanskrisen göder klassklyftorna

- en rapport om hur finanskrisen påverkat boende i Djursholm, Rinkeby,
Örgryte, Angered, Vellinge och Rosengård

Mika Burman Götz

Privatekonom Nordnet

Telefon: 08-506 332 18

Mobil: 076-765 44 88

E-post: mika.burmangotz@nordnet.se

April 2009

Finanskrisen göder klassklyftorna

En rapport om hur finanskrisen påverkat boende i Djursholm, Rinkeby, Örgryte, Angered, Vellinge och Rosengård

Nordnets privatekonom, Mika Burman Götz, presenterar idag en rapport som berör hur boende i förorter till Stockholm, Göteborg och Malmö upplever att deras privatekonomi förändrats sedan finanskrisen tog fart för ungefär sex månader sedan. Syftet med rapporten är att undersöka om det finns någon skillnad i hur finanskrisen slagit mot de så kallade "fashionabla" förorterna jämfört med de så kallade "fattiga" förorterna. Under perioden 1-5 april genomförde undersökningsföretaget Markör på uppdrag av Nordnet sammanlagt 630 telefonintervjuer med människor boende i Djursholm, Rinkeby, Örgryte, Angered, Vellinge och Rosengård.

Svaren som framkom i undersökningen kan sammanfattas i följande punkter:

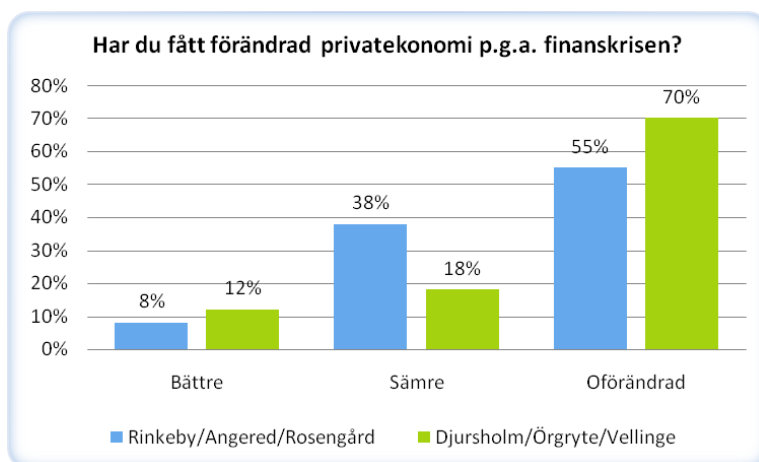
- Finanskrisen göder klassklyftorna – boende i de så kallade fattiga förorterna upplever i större utsträckning att de fått en sämre privatekonomi än boende i de så kallade fashionabla förorterna.
- 40 % av boende i Rinkeby/Angered/ Rosengård har dragit ned sin konsumtion sedan finanskrisen började. Motsvarande siffra i Djursholm/Örgryte/Vellinge är endast 18 %.
- I Rinkeby känner var fjärde person en större oro att förlora sin bostad idag jämfört med i höstas när finanskrisen tog fart på allvar.
- I Djursholm känner endast var tjugonde person en större oro att förlora sin bostad idag jämfört med i höstas.
- Endast var 20:e svensk har ökat sitt sparande under de senaste sex månaderna. Rapporten visar att det sparas minst där det behövs som mest, nämligen i de så kallade fattiga förorterna.

Har din privatekonomi förändrats på grund av finanskrisen?

Närmare 40 % av invånarna i Rinkeby/Angered/Rosengård svarar att de har fått en sämre privatekonomi sedan finanskrisen började, och endast 8 % har fått det bättre. I Djursholm/Örgryte/Vellinge har 18 % fått det sämre och 12 % fått det bättre. Resterande har en oförändrad privatekonomi.

- Det är slående hur stor skillnad det är mellan de så kallade fattiga förorterna och de fashionabla. Det är mer än dubbelt så många i

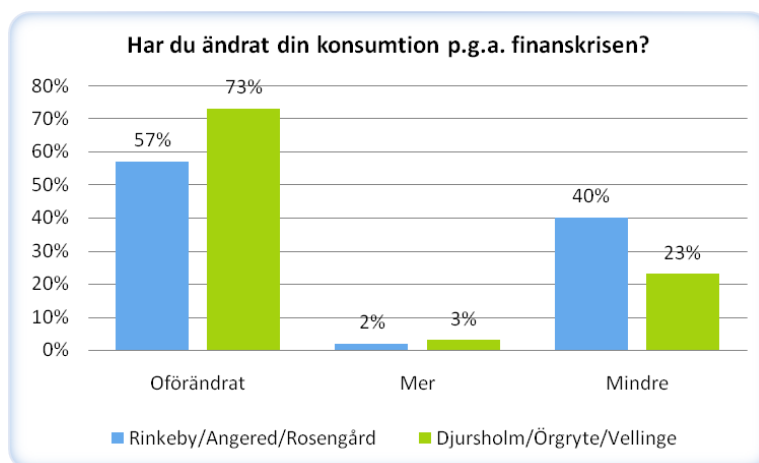
Rinkeby/Angered/Rosengård som upplever att de fått en sämre privatekonomi sedan finanskrisen började, säger Mika Burman Götz, privatekonom på Nordnet. Det här göder samhällsklyftorna i allra största grad.

Har din konsumtion förändrats på grund av finanskrisen?

På frågan om svenskarna har förändrat sitt konsumtionsmönster sedan finanskrisen började svarar 40 % av invånarna i

Rinkeby/Angered/Rosengård att de konsumerar mindre och endast 2 % att de handlar mer. I Djursholm/Örgryte/Vellinge konsumerar 23 % mindre och 3 % konsumerar mer. Den största gruppen i samtliga förorter har ett oförändrat konsumtionsmönster, totalt 65 %.

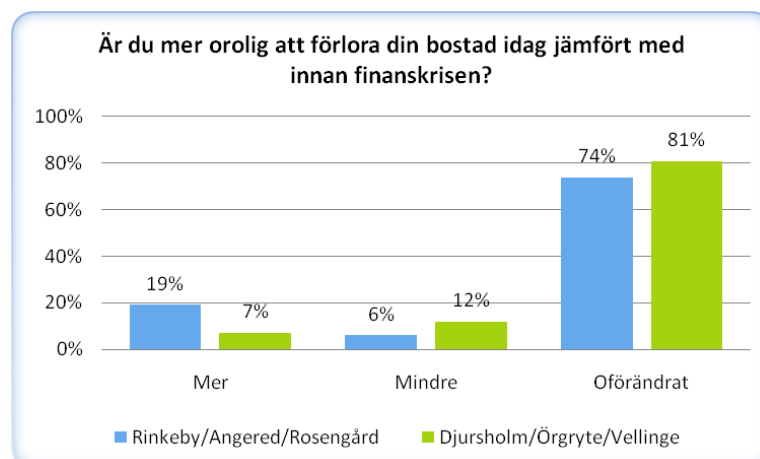

- Boende i de så kallade fattiga boendeområdena har minskat sin konsumtion avsevärt i förhållande till människor boende i de så kallade fashionabla boendeområdena. Det tyder på en relativt sett försämrad levnadsstandard i Rinkeby/Angered/Rosengård, säger Mika Burman Götz. Det finns även en annan dimension av denna fråga och det är att om människor slutar konsumera kan det få samhällsekonomiska konsekvenser. Oavsett inkomst och boendeort så konsumerar i princip ingen svensk mer nu än innan finanskrisen. Går konsumtionen ner måste företag ställa om och minska produktion av produkter samt tjänster. Det påverkar i sin tur arbetsmarknaden och ytterst privatekonomin. Totalt uppger nästan var tredje person (31 %) att konsumtionen är mindre nu än innan finanskrisen började.

Är du orolig för att förlora din bostad?

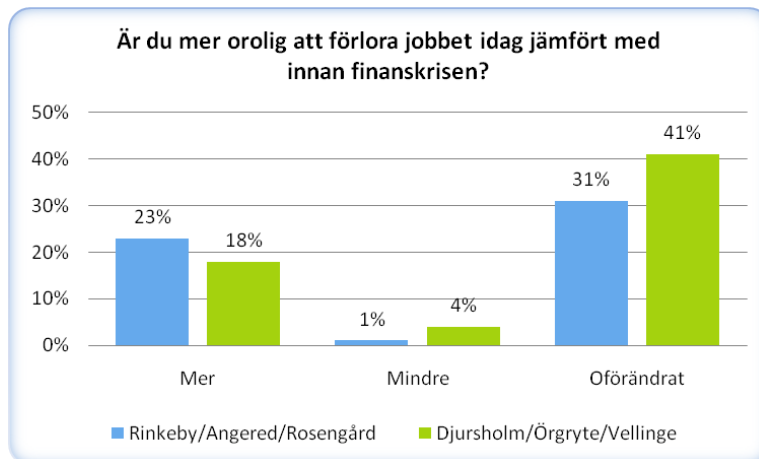
Generellt sett verkar finanskrisen inte ha lett till att svenskarna i gemen är oroliga för att förlora sin bostad. Närmare 80 % har samma inställning i denna fråga som innan finanskrisen. Dock är skillnaderna stora mellan de olika förorterna.

- I Rinkeby känner var fjärde person en större oro att förlora sin bostad idag jämfört med i höstas när finanskrisen tog fart på allvar. I Djursholm känner endast var tjugonde person samma sak. I bostadsfrågan ser vi en klar segregation mellan Sveriges olika typer av förorter, och boende i de så kallade fattiga förorterna lever mycket närmare en ökad oro beträffande grundläggande frågor som jobb och bostad, säger Mika Burman Götz.

Är du orolig för att förlora jobbet?

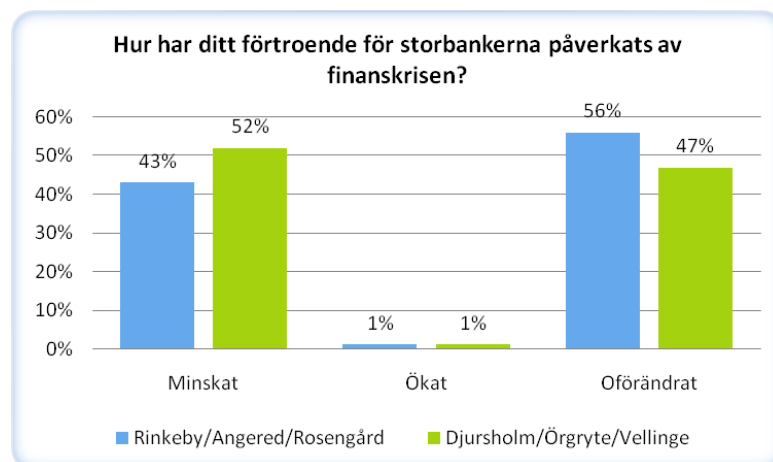
I Rinkeby/Angered/Rosengård svarar 23 % att de är mer oroliga att förlora sitt jobb idag jämfört med innan finanskrisen, och 1 % att de är mindre oroliga. Motsvarande siffra i Djursholm/Örgryte/Vellinge är 18 % respektive 4 %. Resterande tillfrågade har samma inställning som innan finanskrisen eller arbetar inte.

- Jag upplever att det är minst "normalläge" i den här frågan, och att en av de mest påtagliga effekterna av finanskrisen är att folk är rädda att bli arbetslösa, säger Mika Burman Götz. Vi ser återigen en större rädsla och oro i de så kallade fattiga boendeområdena även om det finns en rädsla som är mer allmän i samtliga boendeområden. Att ha ett arbete tillfredställer det grundläggande behovet av en trygg tillvaro. Den största klyftan i denna fråga ser vi i skillnaden mellan Stockholmsförortererna. I Rinkeby är det 27 % som uppger att de är mer oroliga idag för att förlora jobbet jämfört med innan finanskrisen. Motsvarande siffra i Djursholm är endast 15 %.

Förtroende för storbankerna i finanskrisens spår

Totalt i alla förorter säger 48 % att förtroendet har minskat, medan 51 % har oförändrat förtroende. Endast 1 % av de tillfrågade har fått ökat förtroende för bankerna.

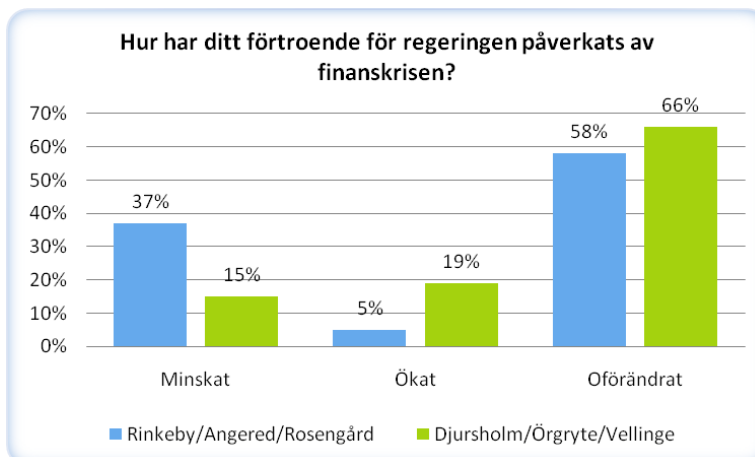

- Invånarna i områdena Djursholm/ Örgryte/Vellinge har i högst grad börjat tvivla på storbankerna under finanskrisen, säger Mika Burman Götz. 52 % av de boende i dessa orter har fått minskat förtroende för bankerna, medan samma siffra i Rosengård/Rinkeby/Angered är 43 %. En viktig faktor till utfallet tror jag är att invånare i Djursholm i mycket större utsträckning än i Rosengård är eller har varit aktieägare i någon av bankerna och därmed har förlorat pengar på grund av att aktiekurserna har sjunkit i värde dramatiskt det senaste halvåret.

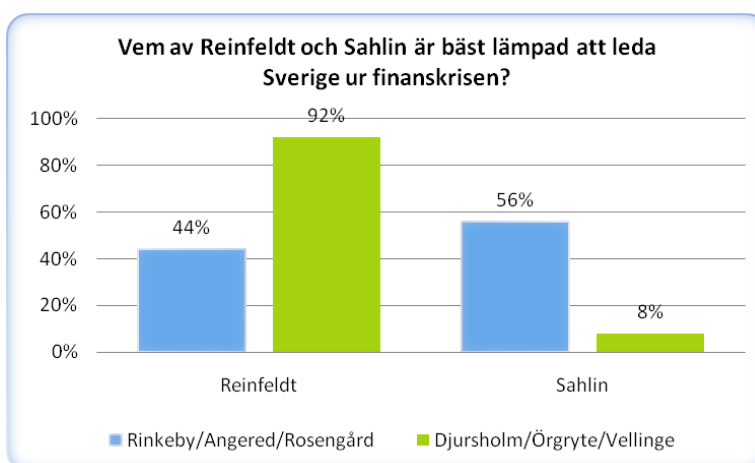
Förtroende för regeringen, statsministern och oppositionsledaren

Förtroendet för regeringen har minskat med hos i snitt 26 % av invånarna i våra medverkande förorter under finanskrisen. 12 % har fått ökat förtroende medan hela 62 % har samma förtroende som tidigare. Regeringen står dock högre i kurs i Djursholm/ Örgryte/Vellinge än i Rinkeby/Angered/Rosengård.

- Eftersom många boende i Rinkeby/Angered/Rosengård upplever att de fått det sämre privatekonomiskt och känner en ökad oro för att förlora jobb och bostad sedan finanskrisen tog fart är det inte konstigt att förtroendet för regeringen påverkats negativt bland dessa människor, säger Mika Burman Götz. Även sett över alla förorter har förtroendet för regeringen minskat.

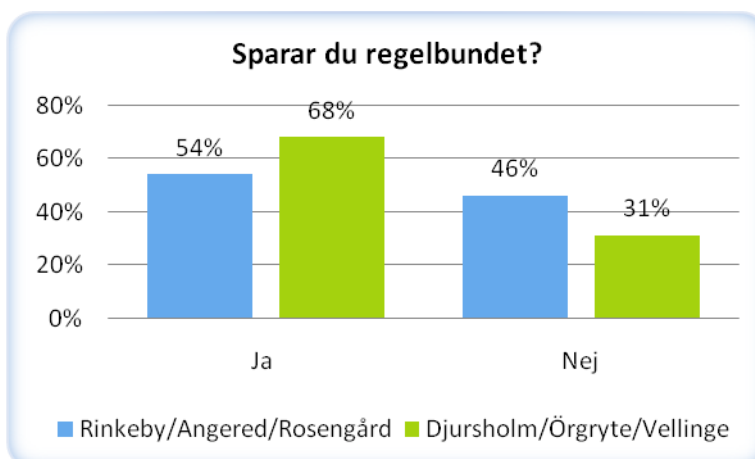
På frågan angående vilken person som är bäst att leda Sverige ur finanskrisen – Fredrik Reinfeldt eller Mona Sahlin – får Reinfeldt totalt sett mer än dubbelt så många röster som Sahlin. I Djursholm/Örgryte/Vellinge vinner Reinfeldt en jordskredsseger, medan Sahlin vinner knappt i Rinkeby/Rosengård/Angered.

Sparar du regelbundet?

I Rinkeby/Angered/Rosengård svarar 54 % av invånarna att de har ett regelbundet sparande. Motsvarande siffra för Djursholm/Örgryte/Vellinge är 68 %.

- Jag tycker att det är två saker som utmärker svaren på den här frågan, säger Mika Burman Götz, privatekonom på Nordnet. För det första sparas det minst där behovet är som störst. Människor i de så kallade fattiga områdena har ett större behov av en buffert än vad boende i de så kallade fashionabla områdena har, åtminstone om man förutsätter att inkomsten generellt sett är lägre sett för den första gruppen. Detta tyder på att sparande är på väg att bli en klassfråga. För det andra tycker jag sparandet är lågt överhuvudtaget. Vår undersökning visar att endast i snitt 61 % av de tillfrågade har ett regelbundet sparande. Min inställning är att alla människor bör ha ett

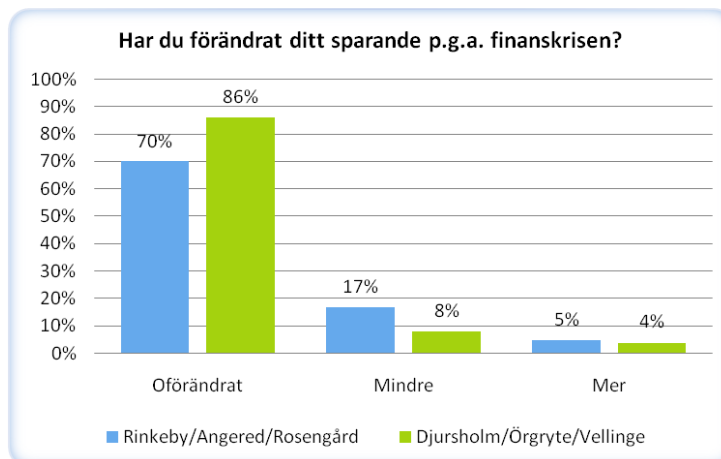
sparande. Det handlar inte så mycket vilket belopp man sparar, utan att man sätter av en slant varje månad och kommer in i rutinen.

Har ditt sparande förändrats på grund av finanskrisen?

På frågan om finanskrisen förändrat sparandet svarade 70 % av invånarna i Rinkeby/Angered/Rosengård att de sparar oförändrat. 17 % sparar mindre och 5 % sparar mer. Motsvarande siffror för Djursholm/Örgryte/Vellinge är 86 % (oförändrat sparande), 8 % (mindre) och 4 % (mer).

- Sparande är på väg att bli en klassfråga, säger Mika Burman Götz. Boende i Rinkeby/Angered/Rosengård anser att de inte längre har råd att spara eller sparar mindre än före finanskrisen. Endast 5 % av svenskarna har överlag ökat sitt sparande sedan finanskrisen började. Har man lyckats behålla jobbet så har de flesta faktiskt fått det bättre sedan finanskrisen började p.g.a.

jobbskatteavdraget som infördes i början av året samt de sänkta räntorna. Detta borde ge ett större utrymme för sparande. I USA har finanskrisen fått den effekten, och amerikanerna sparar mer nu än för ett halvår sedan.

Bilaga

1. Har du fått förändrad privatekonomi p.g.a. finanskrisen?

	Bättre	Sämre	Oförändrad
Rinkeby	4%	42%	54%
Angered	12%	31%	57%
Rosengård	7%	41%	53%
Medel	8%	38%	55%
Djursholm	14%	17%	69%
Örgryte	11%	16%	72%
Vellinge	11%	20%	69%
Medel	12%	18%	70%
Totalt medel	10%	28%	62%

2. Har du ändrat din konsumtion p.g.a. finanskrisen?

	Oförändrad	Mer	Mindre
Rinkeby	53%	1%	46%
Angered	60%	4%	34%
Rosengård	57%	2%	40%
Medel	57%	2%	40%
Djursholm	75%	2%	20%
Örgryte	70%	3%	27%
Vellinge	75%	4%	21%
Medel	73%	3%	23%
Totalt medel	65%	3%	31%

3. Är du mer orolig att förlora din bostad idag jämfört med innan finanskrisen?

	Mer	Mindre	Oförändrad
Rinkeby	24%	7%	69%
Angered	16%	4%	80%
Rosengård	18%	8%	74%
Medel	19%	6%	74%
Djursholm	6%	8%	86%
Örgryte	7%	15%	78%
Vellinge	7%	13%	80%
Medel	7%	12%	81%
Totalt medel	13%	9%	78%

4. Är du mer orolig att förlora jobbet idag jämfört med innan finanskrisen?

	Mer	Mindre	Oförändrad
Rinkeby	27%	2%	31%
Angered	21%	1%	32%
Rosengård	22%	1%	31%
Medel	23%	1%	31%
Djursholm	15%	6%	39%
Örgryte	20%	5%	36%
Vellinge	18%	2%	47%
Medel	18%	4%	41%
Totalt medel	21%	3%	36%

5. Hur har ditt förtroende för storbankerna påverkats av finanskrisen?

	Minskat	Ökat	Oförändrat
Rinkeby	45%	0%	55%
Angered	48%	2%	50%
Rosengård	36%	2%	62%
Medel	43%	1%	56%
Djursholm	52%	0%	48%
Örgryte	50%	0%	50%
Vellinge	54%	3%	43%
Medel	52%	1%	47%
Totalt medel	48%	1%	51%

6. Hur har ditt förtroende för regeringen påverkats av finanskrisen?

	Minskat	Ökat	Oförändrat
Rinkeby	41%	4%	55%
Angered	32%	7%	61%
Rosengård	38%	5%	58%
Medel	37%	5%	58%
Djursholm	10%	30%	59%
Örgryte	13%	15%	71%
Vellinge	21%	11%	68%
Medel	15%	19%	66%
Totalt medel	26%	12%	62%

7. Vem av Reinfeldt och Sahlín är bäst att leda Sverige ur finanskrisen?

	Reinfeldt	Sahlín
Rinkeby	28%	72%
Angered	56%	44%
Rosengård	48%	52%
Medel	44%	56%
Djursholm	98%	2%
Örgryte	89%	11%
Vellinge	88%	12%
Medel	92%	8%
Totalt medel	68%	32%

8. Sparar du regelbundet?

	Ja	Nej
Rinkeby	52%	48%
Angered	56%	44%
Rosengård	54%	46%
Medel	54%	46%
Djursholm	62%	38%
Örgryte	69%	30%
Vellinge	74%	26%
Medel	68%	31%
Totalt medel	61%	39%

9. Har du förändrat ditt sparande p.g.a. finanskrisen?

	Oförändrat	Mindre	Mer
Rinkeby	64%	22%	5%
Angered	75%	10%	6%
Rosengård	72%	18%	5%
Medel	70%	17%	5%
Djursholm	84%	8%	6%
Örgryte	84%	8%	5%
Vellinge	90%	8%	2%
Medel	86%	8%	4%
Totalt medel	78%	12%	5%